

PÁLYAMŰ

Pályamű

A Pécsi Törvényszék Polgári-Gazdasági-Közigazgatási-Munkaügyi Kollégiuma kollégiumvezetői állásának betöltésére benyújtott pályázathoz.

I.

A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) határozza meg a kollégiumvezető jogait és kötelezettségeit, feladatait. A testület vezetése felelősségteljes, de egyben izgalmas kihívásokkal teli feladat a jelen időben, de annak ígérkezik a változásokkal teli jövőben is.

Maga a kollégium szakmai, de egyben a bíróság igazgatásában is közreműködő bírói testület, kovászát a bírák adják, akik nem csak a szakmai támogatást, de munkájuk feltételeinek megteremtését is várják a vezetéstől. Így tehát a kollégium vezetője nem pusztán szakmai, de igazgatási vezetőként is megjelenik.

Ez a két funkció markánsan el sem különíthető egymástól, hiszen a kollégium irányítása minden esetben magán hordozza a szakmai és igazgatási jegyeket is.

A fenti törvény, egyéb jogszabályok, az Országos Bírósági Hivatal (a továbbiakban: OBH) elnöke által kiadott utasítások, szabályzatok, határozatok végrehajtása, a törvényszék szervezeti és működési szabályzata által hatáskörébe utalt igazgatási feladatok ellátása is a kollégiumvezető kötelezettsége.

Mindezeket kollégiumvezető-helyettesként már tapasztaltam, a kollégium szakmai és igazgatási feladatait a kollégiumvezetővel együtt igyekeztünk időszerűen és pontosan, felelősségünk szem előtt tartva teljesíteni, a kollégiumvezetőt akadályoztatása esetén helyettesítettem.

A bírósági szervezetet, az anyagi és eljárási jogszabályokat egyaránt érintő változások a szakmai kollégium vezetésének újragondolását igényelték, amelyet jórészt megvalósítottunk, ezt a jövőben is követni kell. Látható, hogy a szorosan vett szakmai feladatokon túl mindinkább előtérbe kerül az igazgatási jellegű tevékenység, de ahogy a múltban és a jelenben, úgy a jövőben is ügyelni kell arra, hogy ezeket együtt, egymással kölcsönhatásban, komplexen végezzük.

Kollégiumvezetőként a Bszi. III. fejezetében foglaltak teljesülése érdekében folyamatosan figyelemmel kell kísérni a törvényszék illetékességi területén működő bíróságok ítélkezési gyakorlatát az egyes bíróságok, tanácsok elvi jelentőségű döntéseinek kiszűrése érdekében. Mindezek gyakorlati megvalósítása részben már megtörtént, részben ennek kiszűrése a kollégium vezetésének kezdeményezésére jelenleg folyamatban van. Ehhez továbbra is figyelmet kell fordítani a Pécsi Közigazgatás és Munkaügyi Bírósággal, a Dél-dunántúli Regionális Közigazgatási és Munkaügyi Kollégiummal, majd 2020-tól utóbbi helyébe lépő testülettel történő együttműködésre.

A társadalmi viszonyok változása folytán megalkotott a polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: új Ptk.), a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: új Pp.) olyan jogintézményeket vezetett be, illetve módosított az évtizedek óta a bírák által alkalmazott joganyagban, amelyhez szemléletváltás, a változások elfogadása és

elfogadtatása szükséges. A kollégium tagjai, továbbá a törvényszék valamennyi érintett bírása és igazságügyi alkalmazottjai számára biztosítani kellett azt, hogy a biztos alkalmazáshoz szükséges módon megismerjék az adott joganyagokat, azok elvi hátterét. Jelenleg az ezzel kapcsolatos képzés, gyakorlati tapasztalatok átadás folyamatban van, és ez a jövőben is kiemelt cél.

Természetesen mindez nem lehetséges a civilisztika területén nagy tapasztalattal rendelkező kollégák együtt- és közreműködése nélkül, akik egy-egy jogterületre eső változások feltérképezésével, szakmai tapasztalataik, jó gyakorlatuk átadásával járulhatnak hozzá a közös munkához. Kollégiumvezetőként feladatomban e körben a saját, valamint az adott szakterületeken jártas, tapasztalt bírák munkájának, kooperációjának szervezése, a kollégium és a bírák, valamint utóbbiak közötti kommunikáció erősítése.

Kollégiumvezető-helyettesként a múltban és a jelenben, kinevezésem esetén pedig kollégiumvezetőként a jövőben kiemelten nagy feladatot ró rám az új Ptk., az új Pp. szabályainak alkalmazása, az ezekkel kapcsolatos joganyagok megismerése és megismertetése, megfelelő képzések szervezése. Ugyancsak kiemelt figyelmet kell fordítani az új Pp. Tizedik Részére, azaz az elektronikus technológiák és eszközök alkalmazására, figyelemmel az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvényben (a továbbiakban: E-ügyintézési tv.) és végrehajtási rendeleteiben meghatározottakra. Ez nehéz, de egyben szép feladat is, hiszen valóban gyökeres változásról van szó. Ugyancsak változott az új Ptk-val együtt a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény, módosult és várhatóan koncepcionális módosulás előtt áll a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény is.

Nem hagyható figyelmen kívül a feladatok közül az egyes bírák, tanácsok munkaterhének megfelelő mérése, a terheknek az egyensúly megtartását célzó folyamatos elosztása sem.

A Pécsi Törvényszéken jól működik a cégügyeket, valamint a csőd- és felszámolási ügyeket intéző bírák, bírósági titkárok és bírósági ügyintézők tevékenysége, azonban a jelenleg is zajló és a jövőben várható, őket is érintő jogszabályi változások megismerésével, a kollégákkal történő megismertetésével, továbbá a szakágakra vonatkozó célkitűzések igazgatási és szakmai megvalósításában szorosan együtt kell velük működni.

Ebben az esztendőben a Pécsi Törvényszéken és illetékességi területén működő bíróságokon személyi változások történtek a bírósági közvetítők személyében, az eddig e területen működő bírósági titkár eltávozott a testületből, a bírósági közvetítés hatékonyabbá tétele érdekében a bírósági közvetítők száma eggyel bővült és a koordinátor személye is változott. Új struktúrát alakítottunk ki, ennek eredményeként már ebben az esztendőben növekedett a bírósági közvetítésekkel kapcsolatos kérelmek száma.

A Digitális Bíróság Projekt élesítésére is fel kell készülnie a testületnek, az újdonság elfogadására és elfogadtatására készen kell állni, hiszen az elektronizáció a jelenben és a jövőben egyre inkább teret nyer az igazságszolgáltatás működésében. Várhatóan segíteni fogja munkánkat az új hálózati mintatár és az anonimizáló szoftver is.

A kollégiumvezető feladatainak folyamatos változása folytán a proaktivitás, azaz az előre gondolkodás képessége fontossá vált, ebben mindenképpen előre kell lépni, továbbá fenn kell tartani a kommunikáció olyan formáit, amellyel a szakmai feladatokon túl a vezetés döntéseinek hátterét is meg tudjuk jeleníteni a kollégáknak.

II.

Az időszerű ítélkezés biztosítása, az ügyhátralék kialakulásának megelőzése

A Pécsi Törvényszék és illetékességi területén működő valamennyi járásbíróság az elmúlt három esztendőben mind az időszerűség, mind a befejezések terén jól teljesített. A Pécsi Törvényszék 2018. évi működéséről szóló elnöki tájékoztató az alábbi ügyforgalmi adatokat rögzíti:

Pécsi Törvényszék Ügyforgalmi adatok

Az ügy tárgya	Érkezett				
	2016.	Ehhez képest 2018. évi	2017.	Ehhez képest 2018. évi	2018.
	Járasbíróságok				
Felügyeleti per	5 062	-18,4%	5 429	-23,9%	4 130
Gazdasági per	330	-27,9%	324	-26,5%	238
Felügyeleti nemperes	1 065	12,4%	1 182	1,3%	1 197
Bírósági végrehajtási ügyek	5 212	18,4%	5 650	9,3%	6 173
Gazdasági nemperes	0		3	-33,3%	2
Mediációs ügyek	153	-56,2%	98	-31,6%	67
Felügyeleti kérelmek	64		65		59
Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság					
Közigazgatási per	339	155,5%	339	155,5%	866
Munkaügyi per	682	-59,5%	664	-58,4%	276
Közigazgatási nemperes	103	45,6%	138	8,7%	150
Munkaügyi nemperes	46	-39,1%	38	-26,3%	28
Bírósági végrehajtási ügyek	60	-28,3%	64	-32,8%	43
Felügyeleti kérelmek	60		69		77

Törvényszék Fellebbezett ügyek

Felügyeleti per	413	-5,8%	412	-5,6%	389
Gazdasági per	52	23,1%	69	-7,2%	64
Közigazgatási per	11	-100,0%	4	-100,0%	0
Munkaügyi per	77	5,2%	213	-62,0%	81
Felügyeleti nemperes	654	4,9%	673	1,9%	686
Gazdasági nemperes	9	122,2%	12	66,7%	20
Közigazgatási nemperes	33	-87,9%	29	-86,2%	4
Munkaügyi nemperes	13	-7,7%	8	50,0%	12
Egyéb ügyek	83		89		117

Első fokú ügyek

Polgári per	798	-68,9%	388	-36,1%	248
Gazdasági per	88	-55,7%	67	-41,8%	39
Polgári nemperes	276	698,6%	951	131,8%	2 204
Gazdasági nemperes	0		0		0
Felülvizsgálati kérelmek	52		47		43
Cégügyek					
Cégügyek	12 083	-24,7%	10 613	-14,2%	9 104
Csőd- és felszámolási eljárás	428	-22,4%	336	-1,2%	332
Végrehajtási (nemperes)	66	-25,8%	87	-43,7%	49

**Pécsi Törvényszék
Ügyforgalmi adatok**

Az ügy tárgya	Befejezett				
	2016.	Ehhez képest 2018. évi	2017.	Ehhez képest 2018. évi	2018.
Járásbíróóságok					
Polgári per	5 170	-6,3%	5 223	-7,2%	4 846
Gazdasági per	309	-3,9%	340	-12,6%	297
Polgári nemperes	1 122	7,8%	1 157	4,6%	1 210
Bírósági végrehajtási ügyek	5 405	14,4%	5 869	5,4%	6 185
Gazdasági nemperes	0		0		5
Mediációs ügyek	141	-46,8%	107	-29,9%	75
Felülvizsgálati kérelmek					
KMB					
Közigazgatási per	336	119,0%	319	130,7%	736
Munkaügyi per	566	-25,8%	746	-43,7%	420
Közigazgatási nemperes	104	54,8%	130	23,8%	161
Munkaügyi nemperes	47	-34,0%	36	-13,9%	31
Bírósági végrehajtási ügyek	61	-31,1%	62	-32,3%	42
Felülvizsgálati kérelmek					

Törvényszék - fellebbezett ügyek

Polgári per	374	16,6%	386	13,0%	436
Gazdasági per	57	17,5%	72	-6,9%	67
Közigazgatási per	11	-81,8%	5	-60,0%	2
Munkaügyi per	76	34,2%	208	-51,0%	102
Polgári nemperes	651	16,9%	639	19,1%	761
Gazdasági nemperes	12	50,0%	12	50,0%	18
Közigazgatási nemperes	28	-78,6%	34	-82,4%	6
Munkaügyi nemperes	19	-36,8%	7	71,4%	12
Egyéb ügyek	89		95		115

Törvényszék - első fokú ügyek

Polgári per	767	-59,1%	594	-47,1%	314
Gazdasági per	75	-29,3%	81	-34,6%	53
Polgári nemperes	297	639,1%	936	134,5%	2 195
Gazdasági nemperes	0		0		0
Felülvizsgálati kérelmek	.				
Cégügyek	12 082	-24,2%	10 727	-14,6%	9 162
Csőd- és felszámolási eljárás	731	-51,7%	529	-33,3%	353
Végrehajtási (nemperes)	70	-27,1%	89	-42,7%	51

**Pécsi Törvényszék
Ügyforgalmi adatok**

Az ügy tárgya	Folyamatban maradt				
	2016	Ehhez képest 2018. évi	2017	Ehhez képest 2018. évi	2018
	Járásbíróóságok				
Polgári per	2 306	-22,1%	2 512	-28,5%	1 796
Gazdasági per	184	-40,8%	168	-35,1%	109
Büntető per	1 037	-33,7%	983	-30,0%	688
Szabálysértési per	74	-13,5%	62	3,2%	64
Polgári nemperes	60	20,0%	85	-15,3%	72
Bíróági végrehajtási ügyek	693	-33,3%	474	-2,5%	462
Gazdasági nemperes	0		3	-100,0%	0
Büntető nemperes	220	22,3%	211	27,5%	269
Szabálysértési nemperes	350	3,4%	436	-17,0%	362
Mediációs ügyek	24	-70,8%	15	-53,3%	7

KMB					
Közigazgatási per	127	0,0%	147	88,4%	277
Munkaügyi per	346	-65,3%	264	-54,5%	120
Közigazgatási nemperes	11	-27,3%	19	-57,9%	8
Munkaügyi nemperes	1	-100,0%	3	-100,0%	0
Bíróági végrehajtási ügyek	1	300,0%	3	33,3%	4
Felülvizsgálati kérelmek					

Törvényszék - fellebebezett ügyek					
Polgári per	153	-13,7%	179	-26,3%	132
Gazdasági per	21	-28,6%	18	-16,7%	15
Közigazgatási per	3	-100,0%	2	-100,0%	0
Munkaügyi per	27	-59,3%	32	-65,6%	11
Polgári nemperes	81	-50,6%	115	-65,2%	40
Gazdasági nemperes	0		0		2
Közigazgatási nemperes	7	-100,0%	2	-100,0%	0
Munkaügyi nemperes	0		1	0,0%	1
Egyéb ügyek	6		0		2

Törvényszék - első fokú ügyek					
Polgári per	407	-66,8%	201	-32,8%	135
Gazdasági per	45	-62,2%	31	-45,2%	17
Polgári nemperes	23	104,3%	38	23,7%	47
Gazdasági nemperes	0		0		0
Felülvizsgálati kérelmek	.		.		.
Cégügyek	756	-16,0%	693	-8,4%	635
Csőd- és felszámolási eljárás	552	-38,8%	359	-5,8%	338
Végrehajtási (nemperes)	7	-57,1%	5	-40,0%	3

Az adatok alapján megállapítható, hogy 2018. évben jelentősen kevesebb, összesen 4.130 polgári peres ügy érkezett a bíróságokra. A csökkenés mértéke 2016. évhez viszonyítva 18,4 %, míg 2017. évhez pedig 23,9 %.

A gazdasági perek száma is csökkenést mutat, az összesen érkezett 238 ügy 27,9 %-kal kevesebb a 2016. évi és 26,5 %-kal alacsonyabb a 2017. évi ügyérkezésnél.

Magasabb viszont a polgári nemperes ügyérkezés, összesen 1.197, amely 12,4 %-kal nagyobb, mint a 2016. évi és 1,3 %-kal meghaladta a 2017. évi nemperes ügyérkezést.

A bírósági végrehajtási ügyekből 2018. évben 6.173 érkezett, mely 18,4 %-kal magasabb a 2016. évi és 9,3 %-kal több, mint a 2017. évi érkezés.

A gazdasági nemperes ügyből a 2018. évi érkezés 33,3 %-kal kevesebb, mint a 2017. évi, ez azonban egy darab ügy különbözetet jelent.

A Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon 2018. évben jelentősen emelkedett a közigazgatási peres ügyérkezés, összesen 866 ügy, mely 155,5 %-kal magasabb a 2016. és 2017. évi érkezésnél. Ez az új Kp. hatályba lépésének köszönhető.

Azonban 2018. évben 276-ra csökkent a munkaügyi peres ügyérkezés, mely 59,5 %-kal kevesebb a 2016. évi és 58,4 %-kal kevesebb a 2017. évi érkezésnél.

2018-ban a közigazgatási nemperes ügyérkezés 150-re nőtt, amely 45,6 %-kal haladta meg a 2016. évi és 8,7 %-kal nagyobb, mint a 2017. évi érkezés.

28-ra csökkent továbbá a munkaügyi nemperes ügyérkezés, amely 39,1 %-kal kevesebb a 2016. évi és 26,3 %-kal alacsonyabb a 2017. évi érkezésnél.

Bírósági végrehajtási ügyekből 2018. évben összesen 43 érkezett, amely a 2016. évi érkezésnél 28,3 %-kal, a 2017. évinél 32,8 %-kal kevesebb.

A Pécsi Törvényszékre 2018. évben 389 másodfokú peres ügy érkezett, mely 5,8 %-kal alacsonyabb a 2016. évi és 5,6 %-kal kevesebb a 2017. évi érkezésnél.

Gazdasági ügyekből 2018. évben összesen 64 darab ügy érkezett, mely 23,1 %-kal magasabb a 2016. évi érkezésnél, de 7,2 %-kal alacsonyabb a 2017. évinél.

A közigazgatási fellebbezések elbírálása már nem tartozik a törvényszék hatáskörébe, így ilyen ügyünk 2018-ban nem volt és a jövőben sem lesz.

A fellebbezett ügyérkezés munkaügyben 2018. évben összesen 81, amely 5,2 %-kal magasabb a 2016. évi és 62 %-kal alacsonyabb a 2017. évi érkezésnél.

A másodfokú polgári nemperes ügyérkezés 2018-ban 686, amely 4,9 %-kal magasabb a 2016. évi és 1,9 %-kal több, mint a 2017. évi ügyérkezés.

Magasabb a gazdasági nemperes ügyérkezés is, mely 2018-ban összesen 20 ügy, ami 122,2 %-kal nagyobb a 2016. évi és 66,7 %-kal több a 2017. évi érkezésnél.

A 2018. évben a 4 közigazgatási nemperes fellebbezett ügy érkezett, ami 87,9 %-kal alacsonyabb a

2016. évi és 86,2 %-kal kevesebb a 2017. évi ügyérkezésnél.

A munkaügyi nemperes másodfokú ügyérkezés 2018. évben összesen 12, amely 7,7 %-kal alacsonyabb a 2016. évi és 50 %-kal magasabb a 2017. évi érkezésnél.

A törvényszéki elsőfokú ügyekből 2018. évben 248 polgári ügy érkezett, amely 68,9 %-kal kevesebb a 2016. évi és 36,1 %-kal alacsonyabb a 2017. évi érkezésnél.

2018-ban 39 gazdasági ügy érkezett, mely 55,7 %-kal alacsonyabb a 2016. évi és 41,8 %-kal kevesebb a 2017. évi érkezésnél.

Jelentősen emelkedett 2018. évben - összesen 2.204 - a polgári nemperes ügyérkezés, mely 698,6%-kal magasabb a 2016. évi és 131,8 %-kal nagyobb a 2017. évi érkezésnél. Ez a magas szám nagyobb részt a civil szervezeteknél jelentkezett.

Cégügyekből 2018-ban összesen 9.104 érkezett, mely 24,7 %-kal kevesebb, mint a 2016. évi és 14,2 %-kal alacsonyabb, mint a 2017. évi ügyérkezés.

Csőd- és felszámolási ügyérkezés 2018-ban összesen 332, mely 22,4 %-kal alacsonyabb a 2016. évi és 1,2%-kal kevesebb a 2017. évi érkezésnél.

A végrehajtási nemperes ügyérkezés 2018-ban 49, mely 25,8 %-kal alacsonyabb a 2016. évi és 43,7 %-kal kevesebb a 2017. évi érkezésnél.

Következtetésként levonható, hogy 2018. évben a bíróságokon befejezett polgári peres ügyek száma is csökkent, összesen 4.846, amely 6,3 %-kal kevesebb a 2016. évi és 7,2 %-kal alacsonyabb a 2017. évi befejezésnél. Pozitív eredmény viszont, hogy az érkezett ügyek számát jelentősen, 716-tal meghaladta a befejezett ügyek száma.

A gazdasági peres ügyek vonatkozásában is ugyanez állapítható meg, a 297 befejezés 3,9 %-kal kevesebb a 2016. évinél és 12,6 %-kal a 2017. évi befejezésnél. A befejezett ügyek száma itt is magasabb az érkezett ügyek számánál.

Polgári nemperes ügyekből 1.210 befejeződött be 2018. évben, ami 7,8%-kal magasabb a 2016. évi és 4,6 %-kal meghaladta a 2017. évi befejezést és a 2018-ban érkezett ügyek számát is.

A bírósági végrehajtási ügyekből 2018-ban 6.185 ügy nyert befejezést, amely 14,4 %-kal több a 2016. évi és 5,4 %-kal magasabb a 2017. évi befejezésnél, valamint a 2018. évben érkezett ügyek számánál is.

A gazdasági nemperes ügyekből 2018. évben 5 ügy fejeződött be, 2016. és 2017. évben nem volt befejezés. A befejezett ügyek száma 3 üggyel több az érkezett ügyek számánál 2018. évben.

A törvényszéken másodfokú polgári peres ügyekből a 2018. évben összesen 436 ügy befejeződött be, mely 16,6 %-kal magasabb a 2016. évi és 13 %-kal több a 2017. évi befejezésnél. Pozitív eredmény, hogy a 2018. évben befejezett ügyek száma meghaladta az érkezett ügyek számát.

A gazdasági perekből 2018. évben összesen 67 fejeződött be, mely 17,5 %-kal magasabb a 2016. évi befejezésnél, de 6,9 %-kal alacsonyabb a 2017. évinél.

2018. évben összesen 2 közigazgatási fellebbezés került elbírálásra, amely 81,8 %-kal kevesebb a 2016. évinél és 60 %-kal alacsonyabb a 2017. évi befejezésnél.

A fellebbezett munkaügyi befejezés 2018. évben összesen 102, amely 34,2 %-kal magasabb a 2016. évi és 51 %-kal alacsonyabb a 2017. évi befejezésnél. A 2018-ban befejezett ügyek száma meghaladta az ugyanebben az évben érkezett ügyek számát.

A másodfokú polgári nemperes befejezés 2018-ban 761, amely 16,9 %-kal magasabb a 2016. évi és 19,1 %-kal több, mint a 2017. évi befejezés. Pozitív eredmény, hogy a 2018. évben befejezett ügyek száma meghaladta az érkezett ügyek számát.

Magasabb a gazdasági nemperes befejezés is, mely 2018-ban összesen 18 ügy, ami egyaránt 50 %-

kal nagyobb a 2016. évi és a 2017. évi befejezésnél.

A 2018. évben a 6 közigazgatási nemperes másodfokú ügy fejeződött be, ami 78,6 %-kal alacsonyabb a 2016. évi és 82,4 %-kal kevesebb a 2017. évi befejezésnél.

A munkaügyi nemperes másodfokú befejezett ügy 2018. évben összesen 12, amely 36,8 %-kal alacsonyabb a 2016. évi és 71,4 %-kal magasabb a 2017. évi befejezésnél. Az befejezett ügyek száma azonos az érkezett ügyek számával.

A törvényszéki elsőfokú peres ügyekből 314 polgári peres ügy fejeződött be 2018. évben, amely 59,1 %-kal kevesebb a 2016. évi és 47,1 %-kal alacsonyabb a 2017. évi befejezésnél, de magasabb a 2018-ban érkezett ügyek számánál.

Gazdasági peres ügyekből 2018. évben 53 fejeződött be, ami 29,3 %-kal kevesebb a 2016. évinél és 34,6%-kal alacsonyabb a 2017. évi befejezésnél, de szintén magasabb az érkezett ügyek számánál.

A törvényszéki polgári nemperes ügyekből 2018. évben 2.195 befejeződött be, amely 639,1 %-kal magasabb a 2016. évi és 134,4 %-kal több a 2017. évi befejezésnél, viszont 9 üggyel kevesebb az érkezett ügyek számánál.

Cégügyekből 2018. évben 9.162 befejeződött be, ami 24,2 %-kal kevesebb a 2016. évi és 14,6 %-kal alacsonyabb a 2016. évi befejezéseknél és meghaladta az érkezett ügyek számát.

A csőd- és felszámolási ügyekből 2018. évben 353 fejeződött be, amely 51,7 %-kal kevesebb a 2016. évi és 33,3 %-kal alacsonyabb a 2017. évi befejezésnél, de meghaladta a 2018. évben érkezett ügyek számát.

Végrehajtási nemperes ügyből 2018-ban 51 fejeződött be, ami 27,1 %-kal alacsonyabb a 2016. évi és 42,7 %-kal kevesebb a 2017. évi befejezésnél, de meghaladta a 2018. évben érkezett ügyek számát.

2018. évben a járásbíróságokon folyamatban maradt polgári peres ügyek száma 1.796, amely 22,1 %-kal kevesebb a 2016. évi és 28,5 %-kal alacsonyabb a 2017. évi folyamatban maradt ügyek számánál.

A gazdasági peres ügyekből 2018-ban 109 ügy maradt folyamatban, amely 40,8 %-kal alacsonyabb a 2016 és 35,1 %-kal kevesebb a 2017. évi folyamatban maradt ügyek számánál.

A folyamatban maradt polgári nemperes ügyek száma 72, ami 20%-kal magasabb a 2016 évinél és 15,3 %-kal kevesebb a 2017. évi adatoknál.

Gazdasági nemperes ügy nem maradt folyamatban 2018. évben.

A Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon 2018-ban folyamatban maradt közigazgatási peres ügyek száma 277, amely több a 2016. évi 127 és a 2017. évi 147 adatnál.

A munkaügyi peres ügyekből 2018. évben folyamatban maradt 120 ügy, amely 65,6 %-kal kevesebb a 2016. év és 54,5 %-kal alacsonyabb a 2017. év adatainál.

A közigazgatási nemperes ügy 2018. évben 8 maradt folyamatban, ami 27,3 %-kal alacsonyabb a 2016. évi és 57,9 %-kal kevesebb a 2017. évi adatnál.

Munkaügyi nemperes ügy 2018. év végén nem maradt folyamatban.

Bírósági végrehajtási ügyekből 2018. év végén 4 maradt folyamatban, ami kis mértékben több a 2016-ban 1 és a 2017-ben 3 folyamatban maradt ügyeknél.

A törvényszéki másodfokú peres ügyekből 132 polgári ügy maradt folyamatban 2018 év végén, ami 13,7 %-kal kevesebb a 2016. évi és 26,3 %-kal alacsonyabb a 2017. évi adatoknál.

A gazdasági peres ügyekből 2018. évben folyamatban maradt 15 ügy, ami 28,6 %-kal alacsonyabb

a 2016. évi és 16,7 %-kal kevesebb a 2017. évi adatoknál.

A munkaügyi peres ügyekből 2018. év végén folyamatban maradt 11 ügy, 59,3 %-kal kevesebb a 2016. évi és 65,6 %-kal alacsonyabb a 2017. évi adatoknál.

A polgári nemperes ügyekből 2018. év végén folyamatban maradt 40 ügy, 50,6 %-kal alacsonyabb a 2016. évi és 65,2 %-kal kevesebb a 2017. évi adatoknál.

Gazdasági nemperes ügyből 2018-ban 2 ügy maradt folyamatban, míg 2016. és 2017. év végén nem maradt folyamatban.

Munkaügyi nemperes ügyből 2018. év végén 1 ügy folyamatban maradt, egyezően a 2017. évi adattal.

A törvényszék elsőfokú ügyeiből a polgári peres ügy 2018. év végén 135 maradt folyamatban, ami 66,8 %-kal kevesebb a 2016. évi és 32,8 %-kal kisebb a 2017. évi adatoknál.

Gazdasági peres ügyből 2018. év végén folyamatban maradt 17 ügy, 62,2 %-kal kevesebb a 2016. évi és 45,2 %-kal alacsonyabb a 2017. évi adatoknál.

A polgári nemperes folyamatban maradt ügyek száma 2018. év végén nőtt, 47. Ez 104,3 %-kal magasabb a 2016. évi és 23,7 %-kal több mint a 2017. évi adatok.

Cégügyekből 2018. év végén 635 ügy maradt folyamatban, ami 16 %-kal alacsonyabb a 2016. évi és 8,4 %-kal kevesebb a 2017. évi adatoknál.

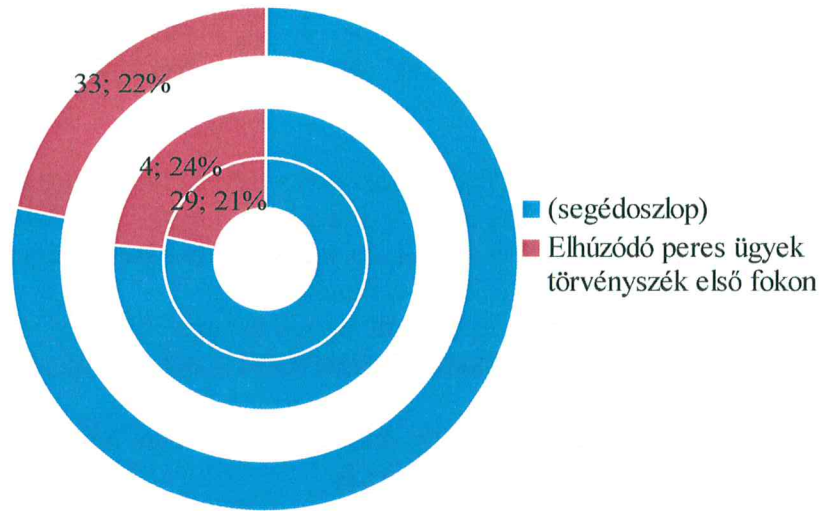
Csőd- és felszámolási ügyek vonatkozásában 2018. év végén 338 ügy maradt folyamatban, ami 38,8 %-kal alacsonyabb a 2016. évi és 5,8 %-kal kevesebb a 2017. évi adatoknál.

A végrehajtási nemperes ügyekből 2018. december 31-én 3 ügy maradt folyamatban, ami 4 ügyel a 2016. évi és 2 ügyel a 2017. évi folyamatban maradt ügyek számánál kevesebb.

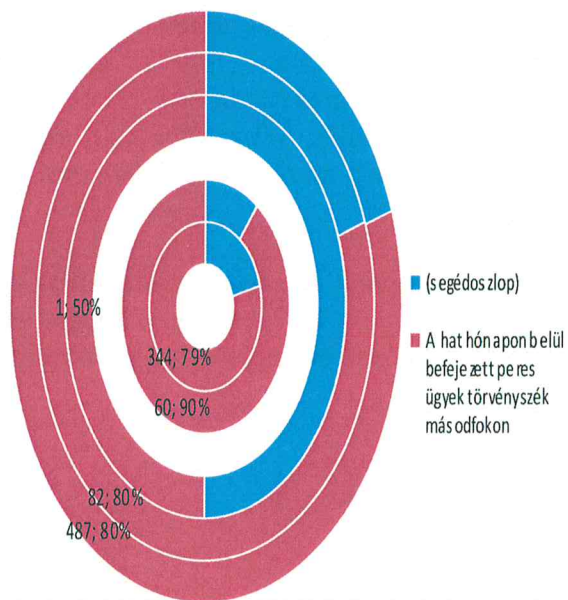
A civilisztikai peres eljárások számának csökkenése már 2017. évtől megfigyelhető, tehát ennek csak részben oka a 2018. év január 1-jén hatályba lépett új Pp., az több tényezőre vezethető vissza. Egyrészt jelentősen visszaesett az ügynevezett deviza hiteles perek érkezése; a DH törvények, valamint az Európai Unió Bíróságánál kezdeményezett előzetes döntéshozatali eljárások befejeződéséig történt felfüggesztések után kevesebb eljárás indult újra, mint arra számítani lehetett, illetőleg az újra indult ügyek egy része már befejeződött. Másrészt a civil szervezetek nem vagy nem megfelelő működésével kapcsolatban az ügyész már nem indíthat pert jogszabályváltozás folytán.

Az adatokból megállapítható, hogy az országos átlagnak megfelelően alakult az ügyek érkezésének aránya, illetve annak csökkenése, de ezzel egyidejűleg az érkezéshez képest magasabb számban fejeztek be a bírák, ennek száma és aránya ugyancsak az országos átlaghoz közelít.

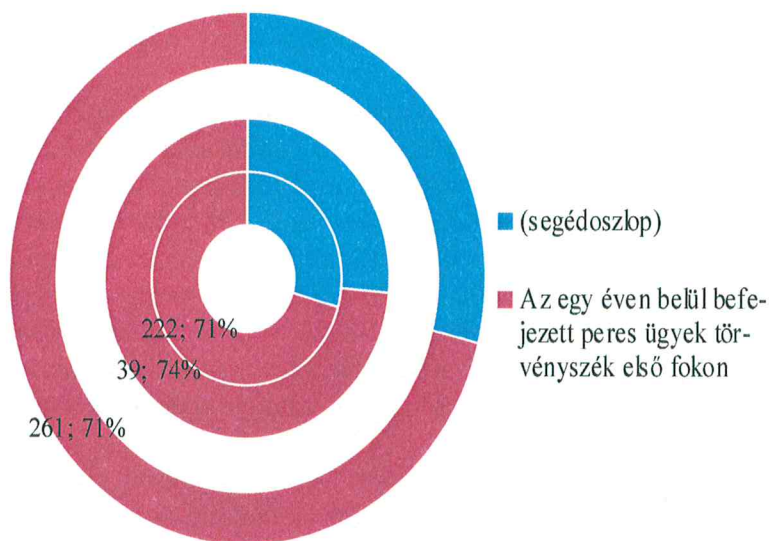
Elhúzódó elsőfokú peres ügyek a Pécsi Törvényszéken (2018. év)

A hat hónapon belül befejezett másodfokú peres ügyek a Pécsi Törvényszéken (2018. év)

Egy éven belül befejezett elsőfokú peres ügyek a Pécsi Törvényszéken (2018. év)

(A százalékos érték az összes befejezett, illetve folyamatban maradt ügy arányában)

	Befejezett perek				Folyamatban maradt perek						
	6 hónapon belül		1 éven belül		6 hó alatt		1 éven túli		1 éven túliból		
	db	%	db	%	db	%	db	%	2-3 év db	3-5 év db	5 év felett db
JB civ. (PGKM)	4108	65,2	5577	88,5	1476	64,1	380	16,5	64	26	1
Polg.	3091	63,8	4243	87,6	1109	61,7	335	18,6	56	24	1
Gazd.	152	51,2	242	81,5	57	52,3	26	23,8	7	2	0
Kmb mű.	266	63,3	386	91,9	85	70,8	10	8,3	1	0	0
Kmb Közig.	599	81,4	706	95,9	225	81,2	9	3,2	0	0	0
Tvsz. I. civ.	157	42,8	261	71,1	27	17,8	84	55,3	21	9	3
Tvsz II. civ.*	487	80,2	592	97,5	144	91,1	3	1,9	0	0	0

A táblázatból jól látható, hogy 2018. évben a járásbíróságokon, valamint a Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon 6 hónapon belül összesen a peres ügyek 65,2 %-a, 1 éven belül pedig 88,5 %-a befejeződött, de ha ebből kivesszük a közigazgatási és a munkaügyi pereket, ez a százalékos arány még mindig kedvezően alakul főként az 1 éven belüli befejezési mutatót tekintve. A

folyamatban maradt perek száma és aránya eltolódott a 6 hónapon és az 1 éven belül pertartam irányába. Azonban lesz még javítási lehetőség a 2 éven túl folyamatban lévő perek számának csökkentése terén.

A Pécsi Törvényszéken folyamatban maradt elsőfokú polgári peres ügyek száma 26,3 %-kal elmaradt az előző évi ügyszámtól, a gazdasági ügyek száma is csökkent 16,7 %-kal, 18-ról 15-re. A közigazgatási ügyszakban nem volt folyamatos per 2018. év végén. A munkaügyi ügyszakban az előző évi 32 üggyel szemben 11 ügy maradt folyamatban, ami 65,6 %-os visszaesést eredményezett.

A munkateher mérése nem egyszerű feladat, hiszen a maga összességében kell figyelembe venni az egyes bírók, illetőleg tanácsokra jutó ügyek számát, nehézségi fokát (súlyszámát), az ügyek előre kalkulálható eldönthetőségét, várható időigényét, továbbá azt is, hogy nincs két egyforma tényállású per. Mindezt annak érdekében kell megtenni, hogy az ügyek arányos elosztása megvalósuljon, mert az ügyelosztási rend szabályozása, a munkateher arányos megosztása fontos eszköze a szakmailag megalapozott és az időszerű ítélkezés biztosításának is. A helyesen kialakított ügyelosztási rendnek tehát alkalmasnak kell lennie arra is, hogy elsődlegesen az adott bíróságon belül, hosszú távon pedig országosan is kiegyenlített bírói munkaterhelést eredményezzen. A Pécsi Törvényszéken, valamint az illetékességi területéhez tartozó járásbíróságokon ez megtörtént.

Az igazgatási és szakmai vezetés az elmúlt évek folyamán mindent megtett az ítélkezés időszerűségének biztosítására és az ügyhátralék kialakulásának megelőzésére, továbbá annak feldolgozására. A fenntarthatóság egyik fontos feltétele a ténylegesen tárgyaló bírák, illetőleg tanácsok számának megtartása, a hatásköri változások és az ügyek számának alakulásához képest az átcsoportosítás.

A törvényszéki elsőfokú polgári és gazdasági ügyekről elmondható, hogy nehezebb megítélésű, összetett tényállású, speciális jogszabályok alkalmazását és igazságügyi szakértői bizonyítást igénylő perek. Cél a jövőben ezen a téren a minél jobb eredmény elérése, a befejezések számának növelése.

Kollégiumvezető asszonnyal havonta vizsgáltuk a bírák munkaterhét, az ügykiosztás során az ügyelosztási rend betartásával, az ügyek arányos elosztásával, az automatikus szignálással is hozzájárultunk a hatékony és időszerű ítélkezés megvalósításához. Látható az adatokból, hogy a bíróságok összességében több ügyet fejeztek be, mint az érkezett ügyek száma.

A törvényszéki elsőfokú ügyeket tárgyaló bírák az ügyérkezés csökkenése folytán és az arányos munkateher megvalósítása érdekében részt vettek a másodfokú tanácsokban előadó bíróként, a peres és nemperes ügyek intézésében.

Egy cégbíró, egy felszámolási ügyeket intéző bíró és egy törvényszéki elsőfokú ügyeket tárgyaló bíró javaslatunkra történő kijelölése történt a gazdálkodással összefüggő kiemelt büncselekmények ügyében eljáró büntető tanácsban civilisztikai ügyszakos bíróként a Be. előírása folytán.

Szoros együttműködésünk 2018. évben is fennmaradt a törvényszék illetékességi területén működő járásbíróságok ügykiosztást végző kollégáival, melynek következtében a járásbíróságokon az arányos munkateher megvalósításához javaslatot tettünk járásbírók kirendelésére.

Két elsőfokú járásbírói bíró - az elsőfokú ügyeinek megtartása mellett - a másodfokú tanács ítélkezésében előadó bírókénti eljárására is lehetőség nyílt az arányos munkateher biztosítása és a szakmai fejlődésük elősegítése érdekében.

A bírák ítélkezési tevékenységét, hatékony munkavégzését és szakmai tudását segítő szakmai

tanácskozásokat, értekezleteket, kollégiumi ülést előkészítő, a helyes bírói gyakorlat kialakítására tanácselnöki értekezleteket tartottunk. Ezekben is foglalkoztunk az időszerűség kérdésével, és rendszeresen visszatérő téma volt a két éven túl folyamatban lévő ügyek ledolgozása. Az írásban készített szakmai anyagokat elektronikus elérhetőséggel, a „Szakmai anyagok” mappában, a tudósmegosztó fórumunkon közzétettük a bírák, titkárok és fogalmazók számára.

Közreműködtünk a törvényszék első-, és másodfokú tanácsaihoz beosztott igazságügyi alkalmazottak kiválasztásában, munkájuk szervezésében, helyettesítésükről – szükség esetén – gondoskodtunk.

Az időszerűség, a hatékonyság, a színvonalas ítélkezés segítéséhez elengedhetetlen képzések biztosításához folyamatos kapcsolatot tartottunk az oktatásfelelőssel, rendszeresen felhívtuk a bírák figyelmét a kötelező, illetve ajánlott képzések keretében a törvényszéken, a Pécsi Ítéltáblán, illetve annak illetékességi területéhez tartozó törvényszékeken szervezett képzéseken részvételi lehetőségükre. A törvényszékekre szervezett oktatásokon kollégiumvezető asszonnyal és dr. Tolnai Ildikó törvényszéki tanácselnökkel, kollégiumi taggal képzőként előadásokat tartottunk, „workshop” jellegű képzés lebonyolításába pedig járásbírói bírósági kollégákat is bevontunk. Az önképzést szakmai anyagokkal segítettük.

Kiemelt feladatnak tekintettük az új Pp. kódex, valamint a kapcsolódó jogszabályok és az új szakértői törvény értelmezésével, alkalmazásával felmerült jogértelmezési problémák, megoldásának segítését.

2018. február 1. napján kezdte meg működését a Pécsi Törvényszék Elnöke által létrehozott, az általa kijelölt másodfokú tanácselnökökből, kollégiumi tagokból álló „Pécsi Törvényszék Új Pp. Szakmai Fóruma”, amely jelentős segítséget jelentett a bírák számára az új Pp. kódex alkalmazása során felmerült jogértelmezési problémákra a megoldások kidolgozásával.

Az időszerűségi adatok alakulása a törvényszéki első fokon, az előző évvel is összehasonlítva

A Pécsi Törvényszéken, első fokon befejezett peres ügyek száma 2017-2018. években

Az eljárás tárgya	Év	Összesen	0-12 hó		1-2 év		2-3 év		3-5 év		5 év felett	
			szám	%	szám	%	szám	%	szám	%	szám	%
Polgári ügy	2017	594	414	69,7%	143	24,1%	25	4,2%	10	1,7%	2	0,3%
	2018	314	222	70,7%	62	19,7%	20	6%	7	2,2%	3	1,0%
Gazdasági ügy	2017	81	55	67,9%	14	17,3%	6	7,4%	6	7,4%	0	0,0%
	2018	53	39	73,6%	8	15,1%	1	1,9%	4	7,5%	1	1,9%
Összesen	2017	675	469	69,4%	157	23,2%	31	4,6%	16	2,3%	2	0,5%
Összesen	2018	367	21	71,1%	70	19,1%	21	5,7%	11	3,0%	4	1,1%

A Pécsi Törvényszéken első fokon folyamatban maradt peres ügyek száma 2017-2018. években

Az eljárás tárgya	Év	Ösz- sze- sen	0-12 hó		1-2 év		2-3 év		3-5 év		5 év felett	
			szám	%	szám	%	szám	%	szám	%	szám	%
Polgári ügy	2017	201	137	68,2%	41	20,4%	13	6,5%	7	3,5%	3	1,5%
	2018	135	58	43,0%	48	35,6%	18	13,3%	9	6,7%	2	1,5%
Gazdasági ügy	2017	31	24	77,4%	4	12,9%	0	0,0%	3	9,7%	0	0,0%
	2018	17	10	58,8%	3	17,6%	3	17,6%	0	0,0%	1	5,9%
Összesen	2017	232	161	69,4%	45	19,4%	13	5,6%	10	4,3%	3	1,3%
Összesen	2018	152	68	44,7%	51	33,6%	218	13,8%	9	5,9%	3	2,0%

A polgári ügyszakban 32,8%-kal csökkent a folyamatban maradt ügyek száma, ezen belül 57,7%-kal, 137-ről 58-ra esett vissza az 1 éven belül folyamatban lévő ügyek száma. Az 1-2 éven belüli ügyek száma 7-el, a 2-3 éven belüli ügyeké 5-el, 3-5 év közötti ügyeké pedig 2-vel növekedett, az 5 év feletti ügyek száma 1-el csökkent.

A gazdasági ügyszakban 45,2%-kal maradt el a folyamatban maradt ügyek száma az előző évitől. A 17 ügyből 10, azaz az ügyek 58,8%-a 1 éven belüli, az 1-2 év közötti ügyek száma 4-ről 3-ra csökkent, 3 ügy 2-3 év közötti, 1 ügy pedig 5 év feletti.

Az előző évhez képest 2018-ban a Pécsi Törvényszéken polgári és gazdasági ügyszakban is csökkentek a befejezések számai. A Fenntartható Fejlődés Programban való részvétel azonban sikeresnek mondható, láthatóan növekedtek a 2 éven túli ügyek befejezéseinek számai. Mint már korábban jeleztem, a törvényszéki elsőfokú polgári és gazdasági ügyekről elmondható, hogy nehezebb megítélésű, összetett tényállású, speciális jogszabályok alkalmazását és igazságügyi szakértői bizonyítást igénylő perek, amelyek előre láthatóan hosszabb pertartamúak.

A Pécsi Törvényszék valamennyi bíróságát érintően – az éves munkatervnek megfelelően – lefolytattam a 3 éven túl folyamatban lévő ügyek vizsgálatát. Megállapítottam, hogy akár csak az előző esztendőben, a 2018. évről is az mondható el, hogy a pertartamok növekedésének okai összetettek. A vizsgált ügyek túlnyomórészt bonyolult, az átlagnál nehezebb megítélésű perek, mindegyikben kivétel nélkül igazságügyi szakértőt vagy szakértőket rendeltek ki a bíróságok, a véleményeket írásban és szóban is kiegészítették. Előfordult több esetben, hogy a per adataival önmagával ellentmondónak bizonyultak a szakértői vélemények és emiatt más szakértőt kellett kirendelnie a bíróságnak. A szakértőknél ezen kívül több ízben – főként a szakértői intézetek tekintetében – olyan késelem mutatkozott, hogy a bíróságok pénzbírságot is kiszabtak, nem egy alkalommal egy évet elérte azaz az időszak, amelynek során szakértőnél volt az akta, bár a kolléga minden rendelkezésére álló eszközzel próbálta azt „visszaszerezni”.

A vizsgált ügyek jelentős részében közbenső- vagy részítélet született, ezekkel szembeni fellebbezések folytán másodfokú eljárás volt folyamatban, de véglegesen meghozott ítéletekkel szembeni fellebbezések folytán is történtek hatályon kívül helyezések. Mindezek 6-12 hónappal megnövelték az adott eljárás tartamát.

Megállapítottam továbbá, hogy számos alkalommal tanúk, igazságügyi szakértők szabályszerű idézésre nem jelentek meg a tárgyalásokon, számos esetben ki is mentették távolmaradásukat, amelyek hátráltatták az ügyek mielőbbi befejezését. Rögzíthető, hogy a bíróságok alkalmaztak ugyan szankciókat ezen mulasztások nyomán, de ezek számát markánsan növelni kell. Szintén többször előfordult, hogy megfelelő kompetenciával rendelkező szakértőt nem vagy nehezen

lehetett fellelni.

A szakértői véleményekkel kapcsolatosan jelentős azon ügyek száma, amikor a felek a szakvéleményre az észrevételeiket megtették, majd a bíró úgy adta ki a szakértőnek véleménye kiegészítésére a felhívást, hogy a peres fél iratában foglaltakra adjon választ. Ez helytelen gyakorlat, mert egyrészt a bíróság teszi fel a kérdést a szakértőnek, másrészt a felek sokszor irreleváns észrevételeire, kérdéseire adott válasz parttalanná teszi a vitát, és újabb, adott esetben lényegtelen körülményekre folyik bizonyítás.

Ugyancsak számos alkalommal az eljárás szünetelését állapította meg a bíróság a felek közös kérelme alapján, ez sok ügyben többször is megtörtént. E körben a bírónak nincsen mérlegelési lehetősége.

A vizsgált ügyekben a fent említett okok közül több is megjelent, főként a kártérítési, valamint a házastársi és élettársi vagyonközösségek megszüntetésére irányuló perekben.

Ugyancsak megnyújtotta a pertartamot a Pécsi Járásbíróság és a Pécsi Törvényszék esetében az ügyek többszöri átszignálása.

A feltárt hibák kiküszöbölése érdekében szakmai megbeszélést tartottunk valamennyi civilisztikai ügyszakos bíró részvételével.

A Pécsi Törvényszéken, másodfokon befejezett peres ügyek száma 2017-2018. években

Az eljárás tárgya	Év	Összesen	0-12 hó		1-2 év		2-3 év		3-5 év		5 év felett	
			szám	%	szám	%	szám	%	szám	%	szám	%
Polgári ügy	2017	386	377	97,7	9	2,3	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	2018	436	425	97,5	10	2,3	1	0,2	0	0,0	0	0,0
Gazdasági ügy	2017	72	72	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	2018	67	66	98,5	1	1,5	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Munkajogi ügy	2017	208	207	99,5	1	0,5	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	2018	102	99	97,1	2	2,0	1	1,0	0	0,0	0	0,0
Közigazgatási ügy	2017	5	5	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	2018	2	2	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Összesen	2017	671	661	98,5	10	1,5	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Összesen	2018	607	592	97,5	13	2,1	2	0,4	0	0,0	0	0,0

A 2018. év sikeresebb volt a 2017. évinél a befejezések számát tekintve, hiszen a polgári peres ügyekből 12,9%-kal több, 436 ügy lett befejezve 2018-ban a 2017. évihez képest. Ezek közül 1 polgári és 1 munkajogi jogvita tartott 2 évnél tovább. A táblázatból látható, hogy igen magas az 1 éven belül befejezett ügyek aránya.

A Pécsi Törvényszéken, másodfokon folyamatban maradt peres ügyek száma 2017-2018. években

Az eljárás tárgya	Év	Összesen	0-12 hó		1-2 év		2-3 év		3-5 év		5 év felett	
			szám	%	szám	%	szám	%	szám	%	szám	%
Polgári ügy	2017	179	176	98,3	3	1,7	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	2018	132	129	97,7	3	2,3	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Gazdasági ügy	2017	18	18	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	2018	15	15	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Munkajogi ügy	2017	32	31	96,9	1	3,1	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	2018	11	11	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Közigazgatási ügy	2017	2	2	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	2018	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Összesen	2017	231	227	98,2	4	1,8	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Összesen	2018	158	155	98,1	3	1,9	0	0,0	0	0,0	0	0,0

A polgári ügyszakban 2017. évihez képest 26,3% a csökkenés az 1 éven belüli ügyek száma pedig 97,7%. A gazdasági ügyszakban a 15 folyamatban maradt ügy 3-al marad el a 2017. évihez képest és mindegyik 1 éven belüli pertartamú. A munkaügyi másodfokú perek száma drasztikusan 65,6%-kal csökkent a 2017. évihez képest 2018-ban.

Összességében megállapítható, hogy a Pécsi Törvényszéken és illetékességi területén az eljáró bírák és bírósági titkárok az ítékezés időszerűségének biztosítását szem előtt tartva járnak el.

Természetesen jó eredménynél mindig lehet jobbakat is elérni. Kollégiumvezetőként tehát törekednem kell arra, hogy a törvényszéken és illetékességi területéhez tartozó bíróságokon tovább csökkenjen a 2 és 3 éven túli ügyek száma. Ügýtípusonként, egyes bírói tanácsokként, bírónként szükséges megvizsgálni azt, hogy mivel lehetne az ügymenetet meggyorsítani, feltárni az elhúzódáshoz vezető okokat. Amennyiben van az adott ügýtípus esetében kialakult gyakorlat arra, hogy miként lehetne a pertartamot csökkenteni, ezt az adott tanáccsal, kollégával feltétlenül meg kell ismertetnem a bírói függetlenség sérelme nélkül.

Terveim szerint egy adott ügýtípust tárgyaló bírakat akár a székhely járásbíróságra, akár a Pécsi Törvényszék székhelyén szükség szerint több alkalommal is – az adott szakterületen jelentős tapasztalattal rendelkező kollégák részvételével – konzultációra, tapasztalatcserére összehívom. Ez nem csak a kevesebb gyakorlattal rendelkező bírák javát szolgálja, de nekem is segítséget nyújt a törvényszék és a helyi bíróságok ítékezésének folyamatos figyelemmel kíséréséhez, ami egyébként a Bszi. szerint feladatom is. Mindez nem zárja ki azt, hogy az ügyviteli és igazgatási szabályok, valamint az eljárási határidők megtartása körében vizsgálat is folyjon

Az időszerűség megtartása érdekében a Pécsi Törvényszéken több intézkedés történt az elmúlt esztendőkből. A Pécsi Törvényszék Elnöke 2016. március 11-én adta ki a 2016.El.I.D.11. számú elnöki intézkedését a 2 éven túl folyamatban lévő ügyek soron kívüli intézéséről, amely összhangban van a Országos Bírósági Hivatal Elnökének 6/2015.(XI.30.) OBH utasítáival (Igazgatási Szabályzat). A Pécsi Törvényszék igazgatási vezetése 2016. szeptember 12-én „Tájékoztatás”-ban felhívta a bírák figyelmét az Igazgatási Szabályzat 105. § (3) bekezdésére. Ezután a bírák 2016., 2017. és 2018. években jelentős számban vállaltak és tűzték úgynevezett pót tárgyalási napokat, ennek pozitív eredménye nyomán követhető a befejezett, illetőleg folyamatban

lévő ügyek statisztikáiban. Korábban utaltam arra, hogy a törvényszék és a kollégium vezetése milyen intézkedéseket tett az időszerűség megőrzése és elősegítése érdekében.

Ugyancsak az időszerűség, valamint a munka hatékonyságával függ össze az a kiemelt feladat, amely az új Pp., az ehhez kapcsolódó jogszabályok, további az új szakértői törvény értelmezésével, alkalmazásával felmerült jogértelmezési problémák kezelésére vonatkozott. Ezek megoldására szervezett oktatásokon a kollégiumvezető asszonnyal, Dr. Tolnai Ildikó tanácselnök asszonnyal, kollégiumi taggal képzőként előadásokat tartottunk, amint szintén fentebb már hivatkoztam.

Akár a személyes konzultációk, akár kisebb vagy nagyobb létszámban folytatott megbeszélések, de a vizsgálatok lefolytatásához is segítségnyújt a Pécsi Törvényszéken már jól működő tanácselnöki feljegyzések vezetésének gyakorlata. A kitöltött tanácselnöki feljegyzést valamennyi érintett kolléga elektronikusan kézhez kapja. Amennyiben a bíró igényt tart rá, a saját tanácselnöki feljegyzéseiről szóban is tájékoztatást kérhet, ennek során felhívják figyelmét a hibák, hiányosságok kiküszöbölésére, de a feljegyzésekben rögzített jó gyakorlat folytatására is. Vallom, hogy a pozitívumokra legalább akkora sújt kell helyezni, mint a hiányosságokra.

Azokban az ügyekben, amelyek előre láthatóan szakértői bizonyítás nélkül fejezhetőek be, a kollégiumvezetőnek szakmai iránymutatással törekednie kell arra, hogy az első fokon eljáró bírák a szakértői bizonyítást megelőző eljárást már úgy folytassák le, hogy a szakértő kirendelésére lehetőség szerint már valamennyi releváns adat birtokában kerüljön sor. Ez fontos annak érdekében is, hogy a szakértői vélemény kiegészítésére, pontosítására ne vagy már csak részben kerüljön sor. Mindez a pertartamot jelentős mértékben lerövidítheti.

Ugyancsak a szakértői bizonyításra szoruló perekben tapasztaltak nyomán szükségesnek tartom elmélyíteni a kapcsolatot a Magyar Igazságügyi Szakértői Kamarával a szakértői vélemények elkészítése határidejének betartása és betartatása, a szakértői vélemények minőségének javítása érdekében is. A szakértői véleményekhez kapcsolódó díjazás az óraszámok mértéke körében tapasztalt anomáliák visszaszorításával is együtt kell működni, hiszen ezekkel kapcsolatos vita, jogorvoslatok tovább növelik a pertartamot.

A kollégiumvezető asszony a 2 éven túl folyamatban lévő felszámolási ügyek szakmai vizsgálatát folytatta le, elvégezte az eljárások elhúzódása miatt előterjesztett kifogások szakmai vizsgálatát és az alkotmányjogi panaszok elbírálásából származó tapasztalatok összegzését. A vizsgálatok eredményeiről az összefoglaló jelentéseket, a levont jogkövetkezményeket az érintett bírókkal ismertettük, ösztönzést nyújtottunk számukra a hosszabb pertartamú ügyek befejezésére, az időszerű ítélkezés biztosítására.

Mind a kollégiumvezető, mind pedig magam, helyettesként, a kollégium, valamint a kollégium kijelölt tagjai a Bszi. 155. § b) pontja alapján vettünk részt a bírák szakmai tevékenységének értékelését megalapozó vizsgálatok lefolytatásában.

Járásbírósági szint és törvényszéki másodfok viszonylata peres ügyekben 2018. évben

	Járásbíróságon befejezett peres ügyek száma 2018-ban	Törvényszék másodfokra érkezett peres ügyek száma 2018-ban	Fellebbezési viszony-szám	Törvényszék másodfokon befejezett peres ügyek száma 2018-ban	Helyben hagyás %		Megváltoztatás %		Hatályon kívül helyezés %		Egyéb %	
					db	%	db	%	db	%	db	%
civil	6299	528	0,084	602	369	61,3%	144	23,9%	52	8,6%	37	6,2%
polgári	4 846	384	0,079	432	252	58,3%	109	25,2%	42	9,7%	29	6,7%
gazdasági	297	64	0,215	67	38	56,7%	15	22,4%	9	13,4%	5	7,5%
közigazgatási	736	0	0,000	2	0	0,0%	2	100,0%	0	0,0%	0	0,0%
munkaügyi	420	80	0,190	101	79	78,2%	18	17,8%	1	1,0%	3	3,0%

**Kúriai felülvizsgálat járásbíróságokon
2018. évben**

	Kúriáról visszaérkezett felülvizsgálati indítványok száma (db)	Helyben hagyás %		Megváltoztatás %		Hatályon kívül helyezés %		Egyéb %	
		db	%	db	%	db	%	db	%
civil	104	57	55,0%	5	4,8%	10	9,6%	32	30,6%
polgári	36	18	50,0%	2	5,0%	0	0,0%	16	45,0%
gazdasági	3	1	33,3%	1	33,3%	0	0,0%	1	33,3%
közigazgatási	39	20	51,3%	0	0,0%	8	20,5%	11	28,2%
munkaügyi	26	18	69,2%	2	7,7%	2	7,7%	4	15,4%

A táblázatokból látható, hogy a járásbíróságok civilisztikai ügyszakában, valamint a Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon 2018. évben 6.299 ügyből 528 esetben történt olyan fellebbezés, amelynek nyomán a Pécsi Törvényszékre, mint másodfokú bíróságra felterjesztésre kerültek az iratok. Ez megközelítőleg 8,4%. A Pécsi Törvényszéken másodfokon 602 peres ügyből 369 ügyben született helybenhagyó döntés, amely 61.3%, 144 ügyben (23,9%) megváltoztató, 52 ügyben (8,6%) hatályon kívül helyező és 37 ügyben (6,2%) egyéb döntés.

Az összesen 104 Kúriáról visszaérkezett felülvizsgálati indítványból 57 darab (55%) a jogerős ítéletet hatályában fenntartó, 5 darab megváltoztató, 10 darab (9,6%) hatályon kívül helyező és 32 darab egyéb módon befejezett ügy volt.

Pécsi Törvényszék

Törvényszék és ítéltábla viszonylata

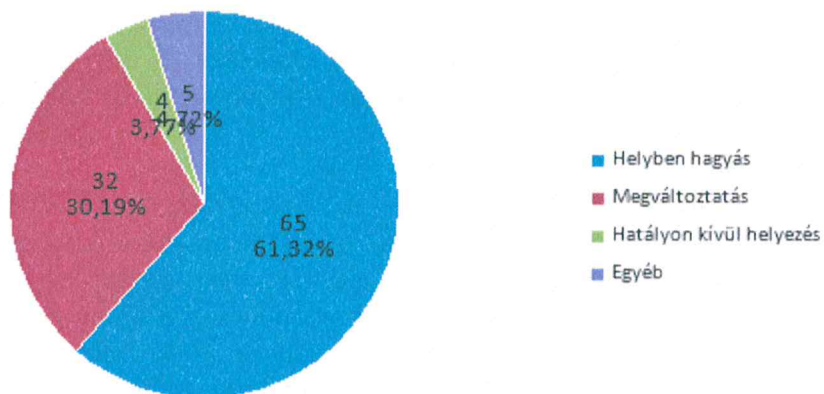
	Törvényszéken befejezett peres ügyek száma 2018-ban	Ítéltáblára érkezett peres ügyek száma 2018-ban*	Fellebbezési viszonyszám	Ítéltáblán befejezett peres ügyek száma 2018-ban	Helyben hagyás %		Megváltoztatás %		Hatályon kívül helyezés %		Egyéb %	
					db	%	db	%	db	%	db	%
civil	367	75	0,204	106	65	61,3%	32	30,2%	4	3,8%	5	4,7%
polgári	314	65	0,207	90	59	65,6%	25	27,8%	2	2,2%	4	4,4%
gazdasági	53	10	0,189	16	6	37,5%	7	43,8%	2	12,5%	1	6,3%

*büntető másodfokú ügyek esetében az ítéltáblára érkezett harmadfokú büntető peres ügyek számát kell megadni.

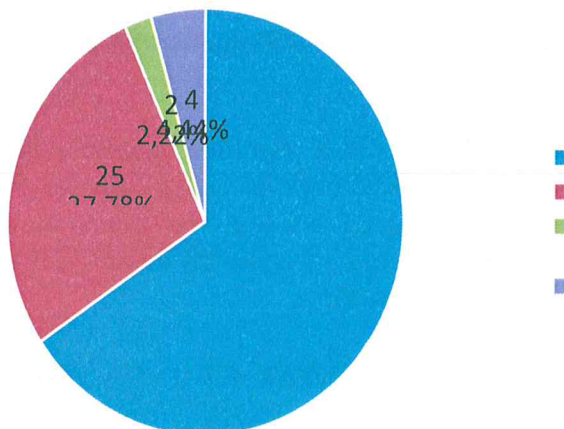
Kúriai felülvizsgálat

	Kúriáról visszaérkezett felülvizsgálati indítványok száma (db)	Helyben hagyás %		Megváltoztatás %		Hatályon kívül helyezés %		Egyéb %	
		db	%	db	%	db	%	db	%
civil	28	11	39,3%	1	3,6%	1	3,6%	15	53,6%
polgári	27	10	37,0%	1	3,7%	1	3,7%	15	55,6%
gazdasági	1	1	100,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
közigazgatási	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
munkaügyi	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%

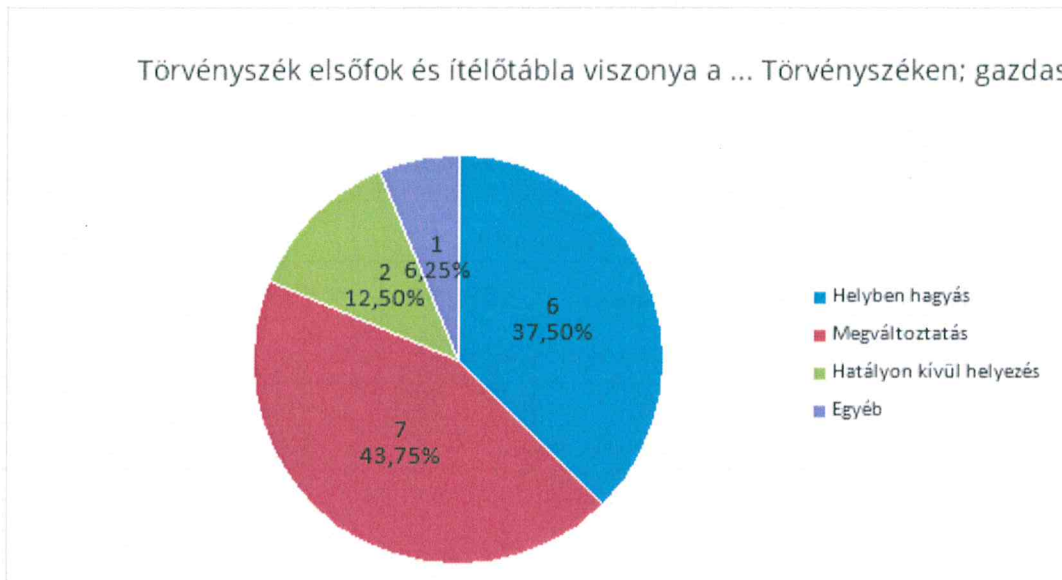
Törvényszék elsőfok és ítéltábla viszonya a ... Törvényszéken; civiliszt

Törvényszék elsőfok és ítéltábla vi

Törvényszék elsőfok és ítéltábla viszonya a ... Törvényszéken; gazdasági

A fenti táblázatokból és ábrákból látszik, hogy az Ítéltáblára felterjesztett így fellebbezett peres ügyek számának aránya 20,4%, amely az ügyek súlyára is tekintettel nem túl magas. A Pécsi Ítéltábla 2018.-ban befejezett 106 ügyből 65 ügyben született helybenhagyó(61,3%), 32 ügyben megváltoztató (30,2%), 4 ügyben hatályon kívül helyező (3,8%) és 5 ügyben egyéb határozat (4,7%). A Kúriától, mint felülvizsgálati bíróságtól 2018-ban 28 ügy érkezett vissza, amelyből 11 helybenhagyó (39,3%), 1 megváltoztató (3,6%), 1 hatályon kívül helyező (3,6%) és 15 egyéb (5,3%).

A fenti adatok arra mutatnak, hogy az első- és másodfokú fokú ítélkezés színvonala a Pécsi Törvényszéken és illetékességi területéhez tartozó járásbíróságokon kiváló. Egyrészt az első fokon jogerőre emelkedett ügyek aránya igen magas, ami a döntések meggyőző erejét mutatja, másrészt a fellebbezett ügyek nyomán a másodfokú bíróságok, illetőleg a Kúria mint felülvizsgálati bíróság javarészt helybenhagyó döntéseket hoznak, a hatályon kívül helyezések száma és aránya is alacsony. Kiemelendő, hogy a Pécsi Törvényszék, illetőleg a Pécsi Ítéltábla jogerős határozatai nyomán született felülvizsgálati kérelmekből az egyéb befejezések 15 -ös száma azért ilyen magas, mert a deviza hiteles perekben ezek egy ügyvédi irodához kapcsolódnak, amelynek során a felperesek jogi képviselője olyan beadványokat terjesztett elő, amelyek a felülvizsgálat során elbírálásra alkalmatlanok voltak.

Az időszereűséget javulónak értékelem, mert arányaiban oly mértékben csökkent az érkezések száma, hogy az arányok torzulnak. Ha csak a statisztika számszaki részeit vesszük figyelembe, a mutatók jók.

A Pécsi Törvényszék civilisztikai ügyszakának elsőfokú tanácsait illetően a folyamatos ügyek számának jelentős mértékű csökkenése következett be. Ennek fő oka az új Pp. azon rendelkezése, hogy a törvényszéki hatáskörbe tartozó ügyekben a jogi képviselet kötelező, valamint a vagyoni jogi ügyek pertárgyértékének magas volta is gátja a magasabb ügyérkezésnek, emellett a folyamatban lévő cég- és felszámolási ügyek száma is csökkent.

A Pécsi Törvényszék szakmai vezetése mihelyt ezt a tendenciát észlelte - és egyenlőre

folyamatosnak látja – két irányban intézkedett. Egyrészt 2018. év végén a Pécsi Törvényszéken addig igen alacsony ügyszámmal egyedül működő bírósági titkár kollégának a testületből való távozását követően a bírósági közvetítést megtámogatva, a Pécsi Törvényszék Elnöke két cégbírósági ügyeket intéző kollégát jelölt ki a bírósági közvetítéssel kapcsolatos ügyek vitelére, akik közül az egyiket koordinátornak is felkérte. Másrészt a 2019. esztendőben az addig jórészt csak elsőfokú ügyeket tárgyaló bírák közül hárman a másodfokú tanácsokba is állandó előadó bíróként bekerülnek 2019. május 1. napjától kezdődően azzal, hogy a még kezükön lévő elsőfokú ügyeket érdemben be kell fejezniük. Ezzel egyrészt az arányos munkateher valósul meg, másrészt ebben az esztendőben nyugállományba vonuló másodfokú tanácstagok pótlása megtörténik.

A Pécsi Törvényszék civilisztikai ügyszakában 10, járásbíróságokon, valamint a Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon született döntések nyomán 2017. 1, 2018-ban 7 alkotmányjogi panaszbeadványt nyújtottak be a felek. 2018. évben nem érkezett vissza az Alkotmánybíróságról panaszbeadványt elbíráló döntés, amely az abban foglaltaknak helyt adott volna.

A Civilisztikai Kollégiumvezetők Országos Tanácskozásán (CKOT) elhangzottakról a kollégiumvezetővel együtt folyamatosan tájékoztatjuk a Pécsi Törvényszék bíráit, ismertetjük a tanácselnöki feljegyzésekből levonható általános tapasztalatokat. A Pécsi Törvényszék az új polgári perrendtartás jogalkalmazási kérdéseivel foglalkozó szakmai fórum tagjainak véleményét is közzétesszük, azokat megvitatjuk. A büntető kollégiummal minden esztendőben közös kollégiumi ülést tartunk jellemzően az év második felében.

A tárgyalás előtt, illetőleg a tárgyaláson a halasztások okának megjelöléséről vizsgálatot folytattunk le, csakúgy, mint a helyes, valósághű lajstromozási gyakorlatról, a pontos adatrögzítésről.

Szakmai tanácskozásokat és értekezleteket tartottunk a munkatervnek megfelelően, ezt a jövőben is természetesen folytatom. Ennek során a polgári ügyszak jegyzőivel és a kezelőiroda vezetőjével az új nyomtatványokról, a 2018. január 1-től hatályba lépő új, valamint az új polgári perrendtartásról, a kapcsolódó jogszabályokról, a nyomtatványok használatát segítő számítógépes „könyvtár” létesítéséről. Ugyancsak tanácskozást tartottunk a bírák, majd a jegyzők és az irodavezetők részére a Beisz. módosulásáról, az új feladatokról, a törvényszéki tanácselnökökkel pedig az új tartalmú tanácselnöki feljegyzés nyomtatványokkénti kezeléséről. Szakmai tanácskozás folyt a személyiségi jogi perekről, a bíróság által hivatalból vagy kérelemre más hatóságtól, bíróságtól iratok beszerzéséről bizonyítékként történő felhasználásáról, a beszerzett iratokba iratbetekintési jog engedélyezéséről, a polgári ügyszakot érintő a Ctv. módosítása folytán a cégbíróság felé teljesítendő adatszolgáltatási kötelezettségekről (amelyről egyebekben a büntető kollégiummal közös ülésen is szó volt).

Kiemelten foglalkoztunk 2018. október 19-én a Pécsi Törvényszék és illetékességi területén dolgozó bírák szakmai értekezletén a devizahiteles ügyekkel kapcsolatban felmerült problémákról, azok megválaszolásáról, figyelemmel az Európai Bíróság C-51/17 számú ítéletére. A 2018. január 1-jén hatályba lépett új szabályok, új feladatok ismertetése is megtörtént a cégbírák, a bírósági ügyintézők, cégszerkesztők, az irodavezető és irodai dolgozók részére. A változásokról a tájékoztatás, kapcsolattartás a cégbírákkal, cégbírósági dolgozókkal folyamatos, csak úgy mint a felszámolási ügyszakban tevékenykedőkkel. Szakmai tanácskozást hívott össze a kollégium vezetése a bírósági titkárok részére a civilszervezeteket érintő változásokról, így a közalapítvány megszűnéséről, a civilszervezetek kényszer-végelszámolásáról, a végelszámolói díj tárgyában is, valamint a törvényességi-felügyeleti eljárásban felmerült problémákról.

A bírósági titkárok részére a végrehajtási eljárás során felmerült aktuális jogalkalmazási kérdésekkel kapcsolatban történt konzultáció szakmai tanácskozással egybekötve 2018. év márciusában.

Az eddigi tevékenységünk során súlyt helyeztünk arra, hogy az egyes járásbíróságokon ítélkező kollégák problémáit megértsük, azokra megoldást keressünk és a jövőben kollégiumvezetővé történő kinevezésem esetén ezt tovább szeretném folytatni. E körben több alkalommal is részt vettünk a Pécsi Járásbíróság polgári és gazdasági ügyszakba beosztott bírák szakmai értekezletein, adott esetben azt magunk hívtuk össze, így például a bírósági közvetítés és a 2 éven túl folyamatban lévő ügyek vizsgálatának eredményéről történő tájékoztatás érdekében.

Mivel országos problémáról van szó, 2018. szeptember 14-én a járásbírószági bírók részvételével szakmai tanácskozást tartottunk a keresetlevél visszautasításáról, a perfelvétel lezárását követően kötelező és az eljárás bármely szakaszában igénybe vehető közvetítői eljárásról, halasztás esetén végzésben megjelölendő ok, joggyakorlat bemutatásáról, a sajtó tárgyaláson részvételével kapcsolatos helyes eljárásról, a bírói titoktartásról, más bíróságtól, hatóságtól adatok beszerzéséről bizonyítékként történő felhasználásáról, az ügygondnoki díj új szabályairól, ismertettük a másodfokú határozatokat a fenti témákban. Ez a jövőben is feltétlenül szükséges, figyelemmel az új polgári perrendtartással kapcsolatban továbbra is megjelenő régi és új problémák miatt.

A kollégium több tanácselnöki értekezletet tart minden esztendőben, 2018-ban ez a szám 5 volt, ezek igen hasznosak az ítélkezés hatékonyságának elősegítése érdekében. A napi kapcsolatot továbbra is fenn kívánom tartani a kollégiumi tagokkal és a tanácselnökökkel, a járásbírószágok bírái részére is akár személyesen, telefonon vagy e-mail elérhető a kollégium vezetése és a lehető legrövidebb időn belül igyekszünk válaszolni bármilyen problémára.

Kollégiumunk – ezen belül a kollégiumvezető és a kollégiumvezető-helyettes - jó kapcsolatot ápol a Pécsi Ítéltáblával, a Dél-dunántúli Közigazgatási és Munkaügyi Regionális Kollégium, a Pécsi Ítéltábla illetékessége alá tartozó törvényszékek kollégiumvezetőivel, a Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar Polgári Jogi Tanszékével, utóbbi vezetője kollégiumi ülésen is részt vett és a jövőben is részt fog venni. A fenti törvényszékek, valamint a Pécsi Ítéltábla kollégiumi ülésein részt vettünk, ez a jövőben is várható.

A korábbi évek gyakorlatát folytatva, a jövőben is a szakmai vizsgálatról készült összefoglaló anyagok végén megfogalmazásra kerülő általános érvényű ajánlasként szolgáló megállapításokat a törvényszék belső levelezési rendszere útján az érintett bírák, bírósági titkárok, fogalmazók részére elérhetővé tesszük. A kollégium „Szakma anyagok” mappájában pedig megtalálhatóak az ítélkezési tevékenység szempontjából lényeges anyagként a CKOT elfogadott ajánlásai is.

Örvendetes, hogy a havi igazgatási ellenőrzés nyomán a 2 éven túli ügyekről az adatlap kitöltése vagy jelentés írásos teljesítése pozitívan hatott a teljesítményre, javította az időszerűséget. A Pécsi Törvényszék illetékességi területéhez tartozó járásbírószágokra két kifogás érkezett csupán az eljárások elhúzódása miatt, ezekről pedig a másodfokú bíróság megállapította, hogy azok alaptalanok.

Az emberi erőforrásokkal, valamint a tárgyi és pénzügyi erőforrásokkal való gazdálkodás, képzés

A civilisztikai ügyszakban a Pécsi Törvényszéken 20 civilisztikai ügyszakos bíró (közülük a Pécsi Törvényszék Elnöke a szabályzatban meghatározott tárgyalási napokon tárgyal), valamint a munkaügyi perekben született elsőfokú ítéletek felülbírálására a Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságról kirendeléssel, ügyei megtartása mellett, 1 további kolléga dolgozik. A Pécsi Járásbíróság bírói létszámából 16 fő polgári ügyszakos bíró, akik közül 1 fő a Szigetvári, 1 fő a Komlói Járásbíróságra, 1 fő pedig a Pécsi Ítéltáblára van kirendelve. A Komlói Járásbíróságon 5 civilisztikai ügyszakos bíró ítélkezik, akik közül 1 fő a Pécsi Járásbíróságra van kirendelve. A Mohácsi Járásbíróságon 3 polgári ügyszakos bíró teljesít szolgálatot. A Siklói Járásbíróságon 2 bíró, a Szigetvári Járásbíróságon 4 polgári ügyszakos bíró dolgozik, akik közül 1 fő a Siklói Járásbíróságra 1 fő pedig a Pécsi Járásbíróságra van kirendelve. A Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon 11 bíró ítélkezik. A Pécsi Törvényszék Elnökének 2018. évre vonatkozó beszámolója tartalmazza, hogy a bírósági vezetők milyen arányban vesznek részt az ítélkezésben.

4 újonnan kinevezett bírósági titkár kapott kijelölést 2018. évben az Iasz. 41/A. § (1) bekezdése alapján arra, hogy egyes bírói hatáskörben a törvény által meghatározott ügyben önállóan, önálló aláírási joggal eljárjon a rá vonatkozó ügyelosztási rendben meghatározott ügyek körében. Segíti az ítélkezést további az is, hogy európai jogi szakjogászi, munkajogi, családjogi, társaságjogi, gazdasági jogi szakjogászi végzettséggel 8 kolléga rendelkezik. Az elmúlt esztendőben történt bírói kinevezések folytán a járásbírósági, valamint a Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon a bírák ítélkezési gyakorlata átlagosan a 10 évet nem éri el.

A civilisztikai ügyek intézésében jelentős szerepet kapnak a bírósági titkárok, akiknek gyakorlati idejére jellemző, hogy 14-en 4-5 év közötti gyakorlati idővel rendelkeznek, de jelentős az 5-10 év (7 fő) és 11 év feletti (3 fő) gyakorlati idejű kolléga. Közülük 4-en családjogi szakjogászi képzettséggel, valamennyien nyelvvizsgával is rendelkeznek.

Ugyancsak megfelelő a bírósági ügyintézői és végrehajtási ügyintéző létszám helyzet a Pécsi Törvényszéken és illetékességi területéhez tartozó járásbíróságokon az ügyszám alakulásával arányos 2018. december 31-én a Pécsi Törvényszék Elnökének 2018. évre vonatkozó tájékoztatója alapján.

Valamennyi bíró mellé munkáját segítő igazságügyi alkalmazott került beosztásra és várható, hogy a 2020. évben a törvényszéki végrehajtással kapcsolatos jogszabályváltozás folytán munkaerő-átcsoportosításra lesz lehetőség.

Az emberi erőforrással való gazdálkodás körében az arányos ügyteher-elosztás leghatékonyabb módja évek óta a kirendelés intézménye, amelyre az arányos munkateher-elosztás, a tartósan távollévő bírák ítélkező tevékenységének pótlása érdekében került és kerül sor.

Az ítélkezés tárgyi és pénzügyi feltételeivel kapcsolatban kiemelem, hogy a Pécsi Törvényszék épületében és egyes járásbíróságokon valamennyi bíró kolléga önálló irodában egyedül dolgozhat, a bíróság asztali számítógépet, laptopot, távoli asztal hozzáférést biztosított számukra, továbbá hozzáférhetőek a jogtárak elektronikusan és papír alapon is megszerezhetőek a kommentárok, továbbá közkezen forog a Bírósági Határozatok is.

Az elektronikus kapcsolattartásnak a polgári perrendtartásban történt bevezetése a pénzügyi erőforrásokkal való gazdálkodást takarékosabbá tette és teheti a postaköltség csökkentése okán

(elektronikus kézbesítés, elektronikus kommunikáció). Ugyancsak ezt teszi lehetővé a belső levelező rendszer használata akár az intranet felhasználásával. A jövőben pedig az elektronikus hírközlő hálózat igénybevételének kiszélesítésével az ennek útján történő meghallgatások, azok anyagának rögzítése és tárolása ugyancsak a fentiek felé mutat.

Megkönnyíti a munkát a tanácselnöki feljegyzések elektronikus vezetése, valamint az igazgatás ellenőrzése során a BIIR rendszerbe való betekintés lehetősége is. Utóbbinál jelentős számú munkaórát lehet megtakarítani.

A mobileszközök, az informatikai rendszerekhez való hozzáférés, de az E-akta bevezetése is könnyíteni fogja a bírák munkáját, de tagadhatatlanul kihatással lesz az igazságügyi alkalmazottak munkájára is.

Az új Pp. hatályba lépését megelőzően és azt követően kiemelkedő az ezen jogszabállyal kapcsolatos országos regionális, valamint helyi képzések rendszere. A Pécsi Törvényszék részéről a polgári-gazdasági-közigazgatási-munkaügyi kollégium vezetője, kollégiumvezető-helyettes, valamint Dr. Tolnai Ildikó tanácselnök asszony vett részt az ügynevezett képzők képzésén, tapasztalataikat a regionális képzéseken adták át a kollégáknak. Folyamatosan részt vesznek a polgári és gazdasági ügyszakos bírák az ezzel kapcsolatos további képzéseken, a kollégiumvezető és a kollégiumvezető-helyettes 2018. évben a Pécsi Törvényszéken megrendezett új Pp.-vel kapcsolatos workshop jellegű képzésen csoportvezetőként tevékenykedett. Csak úgy mint a képzők képzésén részt tanácselnök asszony is. Mellénk pedig egy-egy járásbírói bírót is bevontak a csoportok vezetésébe. A pozitív visszajelzések miatt ezt a gyakorlatot az elkövetkezendőkben is folytatni kívánom, hiszen fontos, hogy ne csak a központi képzésen részt vettek, de a törvényszéki és járásbírói bírósági kollégák is „belekóstoljanak” a fentiekbe, ezzel tudásukat elmélyíthetik.

Bírósági integritás

A bírósági vezetők a hatályos jogszabályok, az Országos Bírósági Hivatal, valamint a Pécsi Törvényszék Elnökének szabályzatai, az OBH elnöki utasításai alapján kötelesek igazgatási és szakmai tevékenységüket végezni annak szem előtt tartásával, hogy a bírák és a bíróságok integritását, támadhatatlanságuk, pártatlanságuk, fedhetetlenségük szem előtt tartásával dolgozzanak. Meg kell követelni a kollégáktól – ide értve nem csak a bírákat, hanem az igazságügyi alkalmazottakat is –, hogy az integritás megsértésének még csak a látszata se merüljön fel. Az igazságszolgáltatásba vetett közbizalom megőrzése és javítása az elsődleges célok egyike lehet, ezért a panaszok, közérdekű bejelentések kivizsgálása során az objektivitásra kell törekedni a bíróság érdekeinek szem előtt tartásával akár a fél által indított kártérítési vagy kártalanítási per során adott vélemény elkészítésekor akár egy esetlegesen megindítandó fegyelmi eljárás határainak meghúzásakor.

A Pécsi Törvényszéken eddig is követett gyakorlat szerint a kollégiumvezetőnek az adatvédelemmel kapcsolatosan is érvényesítenie kell a bíró saját, valamint a fél személyes adatainak védelméhez fűződő jogát, ezzel kapcsolatban mind az európai mind a hazai jogszabályváltozásokra fel kell hívni a bírák figyelmét; a tárgyalótermi bírói attitűdöt a modern kor adatvédelmi szabályaihoz kell igazítani.

A szervezeti integritás egyik letéteményese az ügyelosztási rend, amelynek segítségével az ítélkezés átláthatóvá válik, az ügyelosztási rendet a Pécsi Törvényszék jelenleg és a jövőben is honlapján történő közzététellel nyilvánosságra hozza. A jelenben, de a jövőben is széleskörű feladatokat rónak

a jogszabályok az egyes ügydöntő határozatok anonimizálása terén a bíróságokra. Az előreláthatólag rendszerbe állítandó szoftver nagy segítséget nyújt a bírói munkában, illetőleg a jegyzői tevékenységet egyszerűsíti, munkaterhet csökkent, amelyet másutt lehet felhasználni.

A Pécsi Törvényszék szakmai igazgatási vezetése minden esztendőben javaslatot tesz – a Pécsi Törvényszék oktatásfelelősén keresztül – az Országos Bírósági Hivatal felhívására a központi oktatási tervre.

Mint minden civilisztika joggal foglalkozó jogi szakembernek két terület ad jelenleg témát. Az egyik az új Pp. hatályosulásával kapcsolatos problémák megoldása, a másik a polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény alkalmazásának gyakorlata, természetesen nem megfélelve a harmadik igen lényeges az egyes gazdasági társaságok működésével kapcsolatos jogszabályok érvényesülése. A Pécsi Törvényszék együttműködik jelenleg is az Országos Bírósági Hivatal által létrehozott a Pp. hatályosulásával foglalkozó munkacsoporttal, részére havonta elküldi a Szakmai Fórum által megfogalmazott állásfoglalásokat, javaslatokat. Jó a kapcsolat a Pécsi Törvényszékkel egy épületben működő Pécsi Ítéltáblával a civilisztika minden területén, kölcsönösen megosztjuk egymással oktatási anyagainkat, az ügyekben szerzett tapasztalatainkat. Ha olyan probléma merül fel, amelyben szélesebbkörű állásfoglalás vagy gyakorlati ismeretanyag ismertetése szükséges, azt közösen tesszük meg.

Az perrendtartással kapcsolatos legjelentősebb kihívás jelenleg a perfelvételi szak szabályozásával, illetőleg annak alkalmazásával kapcsolatos, a felek részére a bírósághoz való hozzáférést biztosító gyakorlat kialakítása. Csak ennek megfelelően történhet az új Pp. az a célja, hogy az eljárások ésszerű határidőn belül befejeződjenek. A tapasztalatok összegyűjtése jelenleg ebben a szakaszban van, a későbbiekben az új Pp.-nek az érdemi tárgyalási szakkal kapcsolatos problémái kerülnek majd előtérbe.

Az új Ptk. által szabályozott egyes jogintézmények közül előtérbe került az utóbbi időben a személyállapotú perek, valamint a családjogi könyv rendelkezései, de számítani kell a nem túl távoli jövőben az ingatlan beruházásokkal kapcsolatos szavatossági igények előtérbe kerülésére. Mindezek majd igazgatási és szakmai intézkedéseket generálnak. A szakmának fel kell készülnie az egyes jogértelmezési kérdésekre, az igazgatásnak pedig a fenti perek felszaporodásával kapcsolatos személyi problémák kezelésére. Ehhez kell igazítani az ügyelosztási rendeket is. Családjogi téren az egyre inkább indulatvezérelt perekben a bírói felkészülésnek is speciálisnak kell lennie. Hangsúlyt kell helyezni a bírósági közvetítésre, azt hatékonyabbá kell tenni, megfelelő lelkiállapotba kell hozni a feleket ahhoz, hogy végül a felek álláspontja mindinkább közelebb kerüljön egymáshoz.

A Digitális Bíróság Projekt továbbfejlesztése nyomán a bírák és az igazságügyi alkalmazottak helyi képzése továbbra is feladat. E körben zökkenőmentes a kapcsolat Dr. Bakos Mariann bíró kolléganővel.

A belső fejlesztés körében a Pécsi Törvényszéken megvalósult a belső intranetes weboldal, amely az intranet.pecsittvsz.justice.net internetes címen a belső hálózatról érhető el. Ez biztosítja a gyors információáramlást a törvényszék szervezetén belül. A helyi és központi híreket, a legfontosabb jogszabályváltozásokat, szakmai anyagokat, nyomtatványokat, szabályzat gyűjteményeket, napra kész eseménynaplót bocsát a kollégák rendelkezésére.

Az Országos Bírósági Hivatal Elnöke által a bírósági szervezet számára meghatározott stratégiai céloknak megfelelés, továbbá a Pécsi Törvényszék Elnöke által megfogalmazott közép- és hosszú távú tervek támogatása

A Pécsi Törvényszék egyik, a civilisztikai ügyszakba beosztott bírákat és igazságügyi alkalmazottakat érintő programja az úgynevezett „Nyitott Bíróság” program. Ezen számos civilisztikai ügyszakos bíró és bírósági titkár vett és vesz részt nem csak az egyes intézményekkel való kapcsolattartás és előadások, de a szervezés terén is.

A „Nyitott Bírósághoz” kapcsolatos tanúgondozás, az áldozatvédelem, valamint a gyerekközpontú igazságszolgáltatás programok immár egymással kölcsönhatásban működnek. Ennek hozadéka remélhetőleg mielőbb megmutatkozik a bíróság munkájában, illetőleg az ügyfeleknek a bírósághoz való viszonyában.

Az Országos Bírósági Hivatal által meghirdetett országos programok közül a bírósági közvetítés terén a korábban már említettek szerint változtatásokra volt szükség. Az új Pp. hatályba lépésével összefüggésben 2017. évhez képest jelentősen, közel 30%-kal csökkent a közvetítői eljárással kapcsolatos ügyek száma, logikusan emiatt csökkentek a befejezések és ezen belül a megállapodással befejezett ügyek számai is. Ugyanakkor a 2017. évből folyamatban maradt ügyeknek és az azokat intéző bírósági titkár munkájának köszönhetően a számokban ez még nem tükröződött az érkezés kivételével, hiszen a lefolytatott eljárások száma majdnem megegyezik (2017. év: 77.; 2018. év: 75), azonban a folyamatban lévő ügyek száma már a fentiek szerinti csökkenést mutatja.

A kollégium vezetése az elmúlt időszakban kiemelten foglalkozott a bírósági közvetítéssel és számos alkalommal tartott tájékoztatást a bírácoknak, bírósági titkároknak és fogalmazóknak a fenti intézmény jelentőségéről, a polgári eljárásokban ennek fontosságáról, dr.Zámbó Ágnes kollégiumvezető asszony pedig az OBH által felállított, ezzel foglalkozó munkacsoportjának tagja, aki értékes információkkal, tapasztalatokkal, országos jó gyakorlattal „látja el” a kollégákat.

A 2019. január 1. napjával két új bírósági közvetítő kijelölésével és a koordinátor személyét is érintő változással megtörtént az új struktúra kialakítása, a bírósági közvevítések száma pedig örvendetesen nőtt a 2019. esztendőben, az első negyedévben már elérte az előző évi teljes ügyérkezés 36%-át.

A magnók korának végeztével a diktafonok, de ezeken túl is egyre inkább az úgynevezett diktáló programok, valamint a beszéd felismerő program vette át a korábbiak helyét. A kollégák jelentős részben ezek használatát már elsajátították, megismertetésük megtörtént, csakúgy mint a ViaVideo programé is.

Ezeken túlmenően a jövő egyik legfontosabb feladata az elektronizáció terén az úgynevezett Digitális Bíróság Projekt keretében megvalósuló fejlesztések. Az ÜKE kapcsolattartó, valamint az E-per hálózat munkatársai - amelyek körébe én is beletartozom – segítségével és az oktatással az előbbiek elsajátíthatók.

A digitalizálással kapcsolatosan számos visszajelzés érkezett már nem csak a bíróság, de jelentős részben annak keretein kívülről. Az elektronikus kapcsolattartás az ügyfelek tetszését túlnyomórészt elnyerte, ezt a pozitív hozzáállást az elektronikus iratbetekintés remélhetőleg fokozza. A korábban már említett határozatszerkesztő-, és az anonimizáló programok bevezetése pedig a bíróság munkáját könnyíti meg. Az E-akta ügyfél példánya pedig még inkább közelebb hozza a bíróságot az ügyfélhez, hiszen nem elegendő az ügyfélközpontú igazságszolgáltatásról beszélni, ahhoz tenni is kell mind az ügyek előkészítésekor, mind a tárgyalóteremben, mind pedig az adott per lezárását követően.

Támogatom a Pécsi Törvényszék Elnökének azon törekvését is, hogy az ügyfelek bírósághoz forduláshoz való jogának elősegítésére ügyfélcentrumot hozzon létre.

A Pécsi Törvényszék internetes honlapja számos olyan információt tartalmaz, amely megkönnyíti az ügyfelek bírósághoz fordulásának lehetőségét. Megtalálható a kezelőirodák ügyfélfogadási rendje, az egyes számlaszámok, ahova a megfelelő befizetéseket teljesíthetik, a Pécsi Törvényszék ügyelosztási rendje és egyéb elengedhetetlen információk.

A kollégium működésével kapcsolatos rövid- és hosszú távú tervek, azok megvalósulásának ütemezése

Megítélésem szerint az igazságszolgáltatás az elmúlt néhány évtized legjelentősebb kihívásai elé néz a jövőben, azonban valójában ez a kihívás már előttünk áll, hiszen 2014. március 15-én hatályba lépett az új polgári törvénykönyv, az ahhoz kapcsolódó részletjogszabályok, továbbá új perrentartási kódex is készült. A megismerési és tanulási folyamatot, a közös értelmezést, a helyes alkalmazást az ügyszakban ítélkező bírák együttműködésével kell elősegíteni. Akár kisebb, akár bővített munkacsoportokban, végső soron akár teljes kollégiumi szinten szükség van és lesz megfelelő szakmai megbeszélésekre. A folyamatban lévő ügyekből látszik, hogy a régi Ptk.-val kapcsolatos ügyek jelentős része már „kifutott”, és egyre inkább teret nyernek az új Pp. hatálya alatt indult ügyek is. Kollégiumvezető-helyettesi tapasztalatokkal felvértezve folytathatom, illetőleg láthatok hozzá a feladatok teljesítéséhez. Az új Ptk.-val kapcsolatban már létrejöttek a Kúria joggyakorlat-elemző csoportjai és megkezdődött az új Pp.-vel kapcsolatos joggyakorlat-elemző csoportok felállítása, illetőleg munkája is. Volt szerencsém részt venni a Kúrián tartott azon megbeszélésen, amelyek eredményeként az egyes témák kiválasztásra kerültek.

A pályamű elején már részletezett jogszabályi környezet változása miatt azonban kollégiumvezetőként feltétlenül szükséges a bírák és a bírósági titkárok figyelmét folyamatosan felhívni a változásokra, az önképzés szükségességére, ehhez pedig a rendelkezésre álló valamennyi eszközzel segítséget nyújtani. Figyelemmel kell kísérem a bírósági titkárok, a határozott időre kinevezett és kevesebb gyakorlattal rendelkező bírák, de a nagyobb tapasztalattal rendelkező határozatlan időre kinevezett bírák tevékenységét is, szakmai fejlődésüket a rendelkezésemre álló eszközökkel segíteni.

Az instruktorképzés rendszer a határozott időre kinevezett bírák szakmai támogatását kiválóan megoldja, ehhez járul még a mentorbírák tevékenysége is. Ezt a határozott időre kinevezett bírák folyamatosan igénylik.

A tárgyalási napok kihasználtsága szerepelt a Pécsi Törvényszék 2018. évi munkatervében, de az egyéb igazgatási és szakmai feladatok torlódása miatt a 2019. évi munkatervben folytatjuk le.

Az elektronikus kapcsolattartásra való áttérés folyamatának sűrűjében meg kell tartani az ezzel kapcsolatosan már eddig elért eredményeket, azok fellazítására irányuló törekvéseknek nem szabad helyt adni, mert az nem csak az ezzel kapcsolatos eddig elért eredményeket veszélyezteti, de az ügyfelek és a bírák, az igazságügyi alkalmazottak számára is meg nem engedhető bizonytalanságot eredményezne. A Digitális Bíróság Projekt 2019. július 1-jét követő megkezdésével kapcsolatban a kollégiumvezetőre is jelentős feladat hárul részben az alkalmazás, részben az oktatásban való

közreműködés terén.

Az előzőekhez is kapcsolódóan a hivatásrendekkel a szakmai együttműködés erősítését, továbbfejlesztését meg kell valósítani annak érdekében, hogy az elektronikus kapcsolattartás, valamint a szakmai együttműködés zökkenőmentes legyen a jövőben is. Fenn kívánom tartani a jó, kollegiális kapcsolatot a Pécsi Ügyvédi Kamara Elnökével. Ez különösen fontos egyrészt az új polgári perrendtartás, másrészt a cégeljárás, valamint a felszámolási eljárás jelenlegi és várható változásai miatt, továbbá a megfelelő információ eljuttatása a cégek kamarai tagságával, a cégnyilvántartásba való bejegyzési kötelezettségével, a cégkapu kezelésével stb., egyes bírák pedig működjenek közre az ügyvédjelölti oktatásban is, ahogy erre már megyénkben a gyakorlat megvalósult. Mivel a Pécsi Törvényszék jelenlegi kollégiumvezetője jó kapcsolatot ápol a Könyvvizsgálói Kamarával, a fenti tájékoztatókat részére is megküldte, ezt a kapcsolatot nekem a jövőben ápolni kell.

Az előbbieken túl 2019. év második felét érinti a Pécsi Törvényszék és a kollégium munkatervében előírt feladatok elvégzése. Szükséges továbbá megvizsgálni az új Pp.-vel kapcsolatos, a keresetlevél visszautasítása terén keletkezett bírói gyakorlatot, az abból a megfelelő következtetések levonását, az esetleges hibák kijavítását. Érdemes lesz összehasonlítani, miként alakulnak a pertartamok a régi és az új Pp. hatálya alatt indult ügyekben.

Figyelemmel kell kísérni és a megfelelő következtetéseket levonni a cégbíróságot érintő jogszabályváltozásokról.

Az előbbiekkal összefügg a kollégiumi értekezleti rendszerben a teljes kollégiumi üléseken túl a tényleges szakmai tapasztalatcsere érdekében a törvényszék civilisztikai ügyszakában dolgozó bírák részvételével történt értekezletek számának növelése. Az itt elhangzó, az ítélezési gyakorlat egységességére kiható álláspontokról pedig a helyi bíróságokon ítélező kollégákat tájékoztatni kell.

El szeretném érni, hogy az igazságszolgáltatásunk „ügyfélbarát”, de egyben „bíróságbarát” is legyen. A jelenlegi és a leendő ügyfeleknek meg kell ismerniük alapvető jogaik szélesebbkörű érvényesíthetőségét, tekintsenek úgy a bíróságra, hogy azzal érdemes, de ügyfélpozíció esetén kötelező is együttműködni, az eljárásjogi szabályok betartásával. Itt szükséges megemlíteni, hogy a közérdeklődésre számot tartó ügyek esetén a bírák a bíróságnak a sajtóval kapcsolatot tartó munkatársaival megfelelően együttműködjenek annak érdekében, hogy a társadalom az ilyen ügyekről, azok háttéréről minél pontosabb tájékoztatást kapjon.

El szeretném érni azt is, hogy minél több – erre tehetséget és késztetést – érző bíró kollégám részt vehessen a Pécsi Tudományegyetem oktatói tevékenységében, mert meggyőződésem, hogy elméleti tudásuk mellett gyakorlati tapasztalataik emelhetik az oktatás színvonalát.

Kialakulóban van az a gyakorlat, hogy a Pécsi Ítéltábla és illetékességi területéhez tartozó törvényszékek egymás szakmai megbeszéléseire – főként az új Pp.-t érintően – meghívják a kollégiumvezetőket. Ezt fenn szeretném tartani a jövőben is, mert fontos, hogy egymás, valamint a jogorvoslati jogkörrel felruházott bíróság kifejttesse szakmai álláspontját az adott kérdésben. Ugyancsak támogatom továbbra is azt a gyakorlatot, hogy a fenti bíróságok képzései egymás között átjárhatóak.

Az Országos Bírósági Hivatal Elnöke által felállított „új végrehajtás munkacsoport”-tal is együtt kívánunk működni.

Amennyiben a jogalkotó a cégeljárással, valamint a felszámolási ügyekkel kapcsolatban a várható jelentős törvénymódosító javaslatát előterjeszti, ezzel kapcsolatosan az észrevételeket megtegyük, valamint felkészülünk az abban foglaltak megvalósítására, a tárgyi és személyi feltételek biztosítására, fel kell mérni, hogy ezeket az ügyszakokat a módosítás mennyiben érinti úgy szakmailag, mind igazgatásilag.

Előre mutatónak tartom és a joggal közvetlenül nem foglalkozó állampolgárok jogtudatának megteremtésében az első és legfontosabb lépcsőfoknak tartom a „Nyitott Bíróság” Program tovább élését, mert magam is tapasztaltam az általam az oktatási intézményekben tartott beszélgetések során ennek pozitív eredményeit. Ezt támasztja alá a Pécsi Törvényszék által szervezett programokon a érdeklődők jelentős száma is.

Kiemelten fontosnak tartom a kommunikációt, hiszen ezen keresztül ismerhetjük meg egymás álláspontját, közvetíthetjük a képzésen vagy adott másik bíróságon, CKOT-n vagy egyéb fórumon hallottakat, a törvényszék igazgatási vezetése által átadott információk megfelelő interpretálásával a bírák és igazságügyi alkalmazottak közelebb kerülhetnek a döntésekhez.

Az előre gondolkodás (proaktivitás) mentén kell dolgozni kollégiumvezetőként, ezzel kiküszöbölhetők vagy csökkenthetők a problémák következményei. Utalok itt arra, hogy például személyi feltételek biztosítása körében a Pécsi Törvényszék nyugdíjba vonuló polgári irodavezetőjének helyére már most ki kell választani a megfelelő személyt annak érdekében, hogy a betanulási időszak még a nyugdíjba vonulás elé essen. Számolni kell azzal, hogy a törvényszéki végrehajtással foglalkozó munkatársak 2020. első negyedévének végétől milyen munkakörben foglalkoztathatók tovább a civilisztikai ügyszakban, meg kell tervezni azt, ha a deviza alapú perekkel kapcsolatban akár olyan Kúriai iránymutatás vagy Európai Bírósági döntés születik, amely perújításra ad okot vagy még nem peresített devizaszerződésekkel kapcsolatos bírósági jogvitához vezet, ezek tömeges érkezésekor mi a teendő. A pályaművem lezárásakor még nem ismert, hogy a Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságról mely bíró és igazságügyi alkalmazott kollégák maradnak a rendes bíróságok keretén belül, így velük kapcsolatban 2019. április 30. után lehet tervet készíteni.

A fentiekhez kérem a kollégium, az összbírói értekezlet, a Pécsi Törvényszék Elnöke, valamint az Országos Bírósági Hivatal Elnökének támogatását.

Pécs, 2019. április 26.

Dr. Gelencsér Zoltán

